

Lakiosasto

8.1.1996

Työeläkelaitoksille

- 1 MERIMIESELÄKELAKIA JA MERIMIESELÄKEASETUSTA MUUTETTU
- 2 TYÖELÄKELAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT MUUTOKSET VAHVISTETTU JA SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ ANTANUT NIITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET

1
Merimieseläkelaki MEL:iin on vuoden 1996 alusta tehty soveltuvin osin vastaavat muutokset kuin yksityisalojen työeläkelakeihin. Oheisena vahvistettu laki merimieseläkelain muuttamisesta (1745/95). Asiaa koskevasta hallituksen esityksestä on kerrottu yleiskirjeellä A 40/95.

Liitteenä on myös muutoksiin liittyvä merimieseläkeasetuksen muutos (1750/95).

2
Työeläkelainsäädäntöä koskevat muutokset

TEL:n, LEL:n ja TaEL:n mukaisia vuoden 1994 vakuutusmaksuja koskevan vastuuvajauksen kuolettamisaikaa on pidennetty niin, että kuolettaminen tapahtuu vuosina 1996-2000. Yrittäjien eläkelakien mukaisiin vakuuttamiskelpoisiin lisätuihin on lisätty hautausavustus.

Oheisena ovat vahvistetut lait (1746/95 ja 1748-1749/95) sekä vastaavat sosiaali- ja terveysministeriön päätökset (1751-1752/95).

Uuden TEL:n 12 c §:n mukaan Työttömyyskassojen keskuskassa hyvittää työeläkelisistä aiheutuvat kustannukset myös kirkon keskusrahastolle. Laki (1747/95) on oheisena.

Lait ovat tulleet voimaan 1.1.1996. Muutoksia koskeva hallituksen esitys on yleiskirjeen A 40/95 liitteinä.

3
Ruotsinkieliset tekstit

Ruotsinkielisinä lakeja, asetusta ja ministeriön päätöksiä voi tilata Oy Edita Ab:stä, puhelin (90) 5660 566 (Edita-kirjakauppa).

ELÄKETURVAKESKUS

Seppo Pietiläinen

Pentti Koivisto

N:o 1745/1995

Laki

merimieseläkelain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 1995

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 26 päivänä tammikuuta 1956 annetun merimieseläkelain (72/56) 3 a §:n 2 momentin 2 kohta, 11 §:n 1 ja 6 momentti, 12 a §:n 1 momentti, 14 c §:n 2 ja 3 momentti, 15 §, 15 e §:n 1 momentin 2 kohta ja 8 momentti, 16—16 d §, 17 §:n 3—8 momentti, 18 §, 20 §:n 1 momentti, 22 a §, 23 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 25 §, 28 §:n 4 sekä 6—8 momentti, 36 §:n 1 momentti, 38 §:n 5 momentti ja 63 a §:n 4 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat, 3 a §:n 2 momentin 2 kohta, 11 §:n 1 ja 6 momentti, 12 a §:n 1 momentti, 14 c §:n 2 ja 3 momentti, 15 e §:n 1 momentin 2 kohta, 16, 16 b ja 16 d §, 17 §:n 3 sekä 5—8 momentti, 20 §:n 1 momentti, 22 a § sekä 23 §:n 1, 3 ja 4 momentti 30 päivänä joulukuuta 1993 annetussa laissa (1595/93), 15 § muutettuna viimeksi mainitulla lailla ja 31 päivänä joulukuuta 1985 annetulla lailla (1122/85), 15 e §:n 8 momentti 18 päivänä tammikuuta 1985 annetussa laissa (52/85), 16 a § 9 päivänä helmikuuta 1990 annetussa laissa (102/90), 16 c § 18 päivänä huhtikuuta 1980 annetussa laissa (280/80), 17 §:n 4 momentti sekä 28 §:n 7 ja 8 momentti 28 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa (1346/90), 18 § 29 päivänä joulukuuta 1983 annetussa laissa (1121/83), 25 § 27 päivänä maaliskuuta 1991 annetussa laissa (617/91), 28 §:n 4 ja 6 momentti 26 päivänä kesäkuuta 1981 annetussa laissa (476/81), 36 §:n 1 momentti 29 päivänä joulukuuta 1989 annetussa laissa (1309/89) ja 63 a §:n 4 momentti 21 päivänä joulukuuta 1984 annetussa laissa (939/84), sekä

lisätään lakiin uusi 3 b ja 16 e—16 g §, 17 §:ään, sellaisena kuin se on muutettuna 31 päivänä joulukuuta 1986 annetulla lailla (1038/86) sekä mainituilla 28 päivänä joulukuuta 1990 ja 30 päivänä joulukuuta 1993 annetuilla laeilla, uusi 9 ja 10 momentti, lakiin uusi 23 a - ja 25 a—25 e § sekä 28 §:ään, sellaisena kuin se on muutettuna 30 päivänä joulukuuta 1966, 11 päivänä joulukuuta 1970 ja 3 päivänä marraskuuta 1995 annetuilla laeilla (739/66, 768/70 ja 1253/95) sekä mainituilla 26 päivänä kesäkuuta 1981 ja 28 päivänä joulukuuta 1990 annetuilla laeilla, uusi 10 momentti seuraavasti:

3 a §

Tämän lain mukaisen eläkkeen työntekijäin eläkelain vähimmäisturvaa vastaavasta osasta ja kuntoutusrahasta eläkekassa on vastuussa seuraavasti:

2) työkyvyttömyyseläkkeestä, joka on myönnetty 12 a §:ää soveltaen, sellaisen työttömyyseläkkeen määrän 30/100:sta, joka on myönnetty 12 a §:ää soveltaen näihin eläkkeisiin luettuina myös työntekijäin eläkelain (395/61) ja lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/62) perusteella saatavat eläkkeen osat, mutta ei 25 a §:n eikä 15 d §:n mukaista korotusta eikä 18 §:n perusteella eläkkeen aikamisen, työttömyyseläkkeen osalta kuitenkin 15 e §:ssä tarkoitettua työttömäksi joutumis-

päivän, jälkeen annettuja korotuksia, sekä siitä kuntoutusrahan osasta, joka vastaa 12 a §:ää soveltaen myönnetystä työkyvyttömyyseläkkeestä edellä mainitulla tavalla määräytyvää työntekijäin eläkelain vähimmäisturvaa vastaavaa eläkkeen osaa, vastaa yksin eläkekassa; sekä

3 b §

Työttömyysajan huomioon ottamisesta aiheutuvan vastuun ja kulujen peittämiseksi tulee työttömyyskassalaisissa (603/84) tarkoitettujen työttömyyskassojen keskuskassan suorittaa eläketurvakeskukselle merimieseläkekassalle edelleen hyvitetäväksi vakuutusmaksu siten kuin työntekijäin eläkelain 12 c §:ssä säädetään. Hyvitetty vakuutusmaksu otetaan huomioon 3 §:ssä tarkoitettua

vakuutusmaksua vahvistettaessa.

11 §

Eläkkeeseen oikeuttavaksi palveluajaksi luetaan kunkin työsuhteen osalta erikseen aika työsuhteen alkamisesta työsuhteen päättymiseen. Eläkkeeseen oikeuttavaksi palveluajaksi muunnetaan, siten kuin eläkekassan päätöksellä tarkemmin määrätään, lisäksi aika, jonka perusteella vastikkeena tai muuna vastaavana suoritettava ylityökorvaus maksetaan työsuhteen päättyessä. Työsuhteen katsotaan tätä lakia sovellettaessa päättyneen sen päivän lopussa, jolta sen perusteella viimeksi maksettiin palkkaa ennen työsuhteen katkeamista taikka 15 §:ssä tarkoitetun työkyvyttömyyden tai yksilöllisen varhaiseläkkeen alkamista. Jos työntekijä jatkaa työntekoa sanotun työkyvyttömyyden alkamisen jälkeen, katsotaan hänen olevan uudessa työsuhteessa. Niin ikään katsotaan työntekijän, joka saa 14 b §:ssä tarkoitettua osa-aikaeläkettä, olevan uudessa tämän lain piiriin kuuluvassa työsuhteessa hänen jatkaessaan työntekoa osa-aikatyössä.

Työsuhde, joka on jatkunut vähintään kymmenen vuotta sen vuoden loppuun mennessä, jonka aikana työntekijä on täyttänyt 54 vuoden iän, päätetään sanotun vuoden lopussa. Jollei työsuhde ole edellä mainittuna ajankohtana jatkunut kymmentä vuotta, se päätetään sen vuoden lopussa, jona kymmenen vuotta täyttyy. Työsuhdetta ei kuitenkaan päätetä enää, jos aika työsuhteen päättymisestä 14 §:ssä säädettyyn eläkeikään voi muodostua kolmea vuotta lyhyemmäksi. Työntekijän jatkaessa työntekoaan hänen katsotaan olevan uudessa työsuhteessa. Työsuhdetta ei kuitenkaan katkaista, jos työntekijän palkka on katkaisun jälkeisessä työsuhteessa alentunut sellaisen poikkeuksellisen syyn johdosta, joka on ilmaantunut ennen työsuhteen tässä momentissa tarkoitettua päättämistä, ja jos 16 d §:n soveltamisen edellytykset tällöin täyttyvät.

12 a §

Jos työkyvyttömyys on alkanut ennen kuin työsuhteen päättymisestä on kulunut 360 päivää, luetaan tämän työsuhteen perusteella myönnettävää työkyvyttömyyseläkettä määrättäessä eläkkeeseen oikeuttavaksi ajaksi myös työkyvyttömyyden alkamisen ja 14 §:ssä säädetyn eläkeiän täyttämisen väli-

nen aika (*tuleva aika*). Edellytyksenä on kuitenkin, että työntekijä on ollut työkyvyttömyyden alkamisvuoden ja sitä välittömästi edeltäneiden kymmenen kalenterivuoden aikana vähintään 12 kuukautta työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettuun peruseläkkeeseen oikeuttavassa Suomessa vakuutettavassa ansiotyössä. Edellä tarkoitettua 12 kuukauden aikaa laskettaessa katsotaan eläkkeeseen oikeuttavaksi myös sellainen kalenterikuukausi, jolta työntekijä on saanut lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelaisa tarkoitettuja ansioita edellyttäen kuitenkin, että ansiot koko kalenterivuodelta ovat vähintään yhtä suuret kuin lain 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu markkamäärä. Kalenterikuukausi, jolta työntekijä on saanut eräiden työsuhteissa olevien taiteilijoiden ja toimittajien eläkelaisa tarkoitettuja ansioita, otetaan vastaavasti huomioon, jos ansiot koko kalenterivuodelta ovat vähintään sanotun lain 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua markkamäärän suuruiset.

14 c §

Osa-aikaeläke lakkautetaan, jos työntekijä ei enää täytä 14 b §:ssä säädettyjä eläkkeen saamisen edellytyksiä. Jos työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke myönnetään samalta ajalta, jolta on maksettu osa-aikaeläkettä, katsotaan osa-aikaeläke työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeen osasuorituksiksi. Jos työntekijä täytettyään 65 vuotta edelleen jatkaa osa-aikatyötä, muutetaan osa-aikaeläke sen estämättä, mitä muualla tässä laissa säädetään, saman suuruisiksi vanhuuseläkkeeksi. Työntekijän lopettaessa osa-aikatyön maksetaan osa-aikaeläkkeen ja myönnettävän vanhuuseläkkeen erotus siten korotettuna kuin 22 §:n 1 momentissa säädetään ja lisätynä 16 §:n 3 momentissa tai 22 a §:n 5 momentissa tarkoitettulla määrällä.

Jos osa-aikaeläke on 2 momentin mukaisesti lakkautettu, työntekijällä on oikeus saada uudelleen osa-aikaeläkettä hänen täyttyessään 14 b §:ssä säädetty edellytykset. Jos osa-aikaeläke alkaa uudelleen kuuden kuukauden kuluessa aikaisemman osa-aikaeläkkeen päättymisestä, eläke myönnetään entisin perustein, jollei 16 g §:n 4 momentista muuta johdu.

15 §

Oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen on

vakuutetulla, jonka ansiomahdollisuuksien on sairauden, vian tai vamman johdosta arvioitu alentuneen vähintään kolmanneksella siitä, mitä häntä vastaavassa asemassa merimieslaissa tarkoitettu työsuhteessa oleva henkilö ansaitsee, edellyttäen, että sanotun tilan on katsottava olevan pysyvä tai se on kestänyt yhdenjaksoisesti kuusi kuukautta sekä että työkyvyttömyys on alkanut ennen kuin työsuhteen päättymisestä on kulunut 12 a §:ssä tarkoitettut 360 päivää.

Ennen kuin eläkekassa tekee päätöksen työkyvyttömyyseläkkeestä, sen on varmistettava, että työntekijän mahdollisuudet kuntoutukseen on selvitetty. Jos eläkehakemus hylätään, eläkekassa ohjaa työntekijän hänen kuntoutustarvettaan vastaavaan kuntoutuksen tai muiden palveluiden piiriin. Lisäksi eläkekassan on noudatettava, mitä kuntoutuksen asiakaspalveluyhteistyöstä annetussa laissa (604/91) säädetään.

Työkyvyttömyyseläke myönnetään toistaiseksi tai 4 momentissa tarkoitettuna kuntoutustukena määrääjäksi. Työkyvyttömyyseläke lakkautetaan, kun eläkkeensaajan työkyky on siinä määrin palautunut, ettei hän enää täytä eläkkeen saamisen edellytyksiä. Kuntoutustuki voidaan lakkauttaa, jos kuntoutustuen saaja on ilman pätevää syytä kieltäytynyt kuntoutuksesta.

Kuntoutustuki myönnetään työntekijän kuntoutumisen edistämiseksi niin pitkäksi ajaksi kuin hänen arvioidaan olevan estyne tekemästä ansiotyötä työkyvyttömyyden vuoksi. Kuntoutustukea myönnettäessä eläkekassan on varmistettava, että työntekijälle on laadittu hoito- tai kuntoutussuunnitelma. Kuntoutustuki voidaan myöntää työkyvyttömälle työntekijälle myös siksi ajaksi, jonka hoito- tai kuntoutussuunnitelman valmistelu kestää. Mitä muualla laissa säädetään työkyvyttömyyseläkkeestä ja sen saajasta, sovelletaan kuntoutustukeen ja sen saajaan.

Sen estämättä, mitä 1—4 momentissa säädetään täyden työkyvyttömyyseläkkeen saamisesta, 58 vuotta täyttäneellä työntekijällä on oikeus saada työkyvyttömyyseläketä yksilöllisenä varhaiseläkkeenä, jos hänen työkykynsä huomioon ottaen sairaus, vika tai vamma, ikääntymiseen liittyvät tekijät, ammatissaolon pitkäaikaisuus, hänelle työstä aiheutunut rasittuneisuus ja kuluneisuus sekä työolosuhteet, on pysyvästi siinä määrin alentunut, ettei hänen kohtuudella voida edellyttää enää jatkavan ansiotyötään.

Yksilöllisen varhaiseläkkeen edellytyksenä

on, että työntekijä on lopettanut työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa mainituissa laeissa, eläkeohjesäännössä tai eläkesäännöissä tarkoitettua ansiotyötä tai että hänen ansiotulonsa näistä töistä voidaan arvioida kuukaudessa keskimäärin pienemmäksi kuin työntekijäin eläkelain 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu markkamäärä. Lisäksi edellytetään, että yksilöllistä varhaiseläketä määrättäessä voidaan eläkkeeseen oikeuttavana ottaa huomioon myös eläkeiän saavuttamiseen jäljellä oleva aika tai sitä vastaava ansio, ei kuitenkaan silloin, kun työntekijällä on oikeus yksilölliseen varhaiseläkkeeseen tai vanhuuseläkkeeseen 65 vuotta alemmassa eläkeiässä työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa mainitun muun lain, eläkeohjesäännön tai eläkesäännön mukaan.

Yksilöllistä varhaiseläketä maksetaan aikaisintaan eläkkeen tai 23 a §:ssä tarkoitettun ennakkopäätöksen hakemista seuraavan kuukauden alusta. Poikkeuksellisesta syystä eläke voidaan maksaa takautuvasti, kuitenkin enintään vuoden ajalta ennen hakemista seuraavaa kuukautta.

Yksilöllisenä varhaiseläkkeenä myönnetty työkyvyttömyyseläke lakkautetaan, jollei eläkkeensaaja enää täytä 5 momentissa säädettyjä eläkkeen saamisen edellytyksiä. Muutoin eläkkeestä on soveltuvin osin voimassa, mitä täydestä työkyvyttömyyseläkkeestä säädetään.

15 e §

Oikeus saada työttömyyseläketä on 60 vuotta täyttäneellä pitkäaikaisesti työttömällä työntekijällä, edellyttäen että

2) hän on 3 momentissa tarkoitettua työttömäksi joutumista välittömästi edeltäneiden 15 kalenterivuoden aikana ansainnut työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettua peruseläketä taikka muuta siihen verrattavaa työ- tai virkasuhteeseen perustuvaa eläketä yhteensä vähintään viisi vuotta; lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin tarkoitetuissa työsuhteissa saatujen ansioiden perusteella ansainta-aika otetaan tällöin huomioon niin kuin sanotun lain 4 §:n 6 momentissa säädetään;

Jos työkyvyttömyyseläketä osaeläkkeenä saava työntekijä täyttää työttömyyseläkkeen saamisen edellytykset, eläke muutetaan hakemuksesta työttömyyseläkkeeksi, jonka määrä on yhtä suuri kuin se työkyvyttö-

myyseläke, jonka hän olisi saanut, jos sanottu osaeläke olisi muutettu täydeksi työkyvyttömyyseläkkeeksi. Jos työttömyyseläke myönnetään samalta ajalta, jolta on maksettu osaeläkettä, katsotaan osaeläke työttömyyseläkkeen osasuorituksiksi. Muutoin sanotusta työttömyyseläkkeestä on voimassa, mitä 2 momentissa säädetään.

16 §

Edellyttäen, että työntekijä jää vanhuuseläkkeelle tämän lain alaisesta työsuhteesta tai hänellä on oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen, jossa 12 a §:n mukaisesti otetaan huomioon eläkeikään jäljellä oleva aika, eläkkeen määrä on eläkkeen perusteena olevasta palkasta 1/6 prosenttia

1) jokaiselta täydeltä eläkkeeseen oikeuttavan palvelusajan kuukaudelta;

2) siltä osin kuin eläkkeeseen oikeuttavaksi luetaan 12 a §:n 1 momentissa tarkoitettu tuleva aika; ja

3) siltä osin kuin eläkkeeseen oikeuttavaksi luetaan 12 c §:n 1 momentin perusteella aika, jolta työntekijä on saanut täysitehoista eläkettä.

Edellä 1 momentin 2 ja 3 kohdan mukaan laskettavan eläkkeen määrä on kuitenkin

1) 17/120 prosenttia siltä osin kuin tuleva aika koskee tai eläkettä on saatu 50 vuodentäyttämisen jälkeiseltä ajalta 60 vuoden täyttämiseen asti; ja

2) 13/120 prosenttia siltä osin kuin tuleva aika koskee tai eläkettä on saatu 60 vuoden täyttämisen jälkeiseltä ajalta.

Osa-aikaeläkettä saaneen työntekijän vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeeseen lisätään määrä, joka on eläkkeen perusteena olevasta palkasta 1/8 prosenttia jokaiselta kuukaudelta, jolta työntekijä on saanut osa-aikaeläkettä. Tällöin eläkkeen perusteena olevana palkkana pidetään sitä 16 g §:n 1 momentin mukaista ansiotulojen erotusta, jonka perusteella työntekijän osa-aikaeläke on ensimmäisen kerran määrätty.

16 a §

Eläkkeen perusteena oleva palkka (*eläkepalkka*) määrätään kustakin työsuhteesta erikseen. Eläkepalkka lasketaan työsuhteen päättämivuotta edeltäneiden enintään 10 viimeisen kalenterivuoden työansioista (*valintavuodet*). Työsuhteen päättämivuosi otetaan kuitenkin yhtenä valintavuotena huomioon, jos työsuhde on jatkunut enintään kol-

men kalenterivuoden aikana tai koko päättämivuoden. Eläkepalkkaa laskettaessa valintavuosien työansiot tarkistetaan työntekijäin eläkelain 9 §:n mukaisesti.

Eläkepalkkaa laskettaessa jätetään huomioon ottamatta sellaiset valintavuodet ja vastaavat ansiot, joina vuosina ansioiden keskimäärä on vähemmän kuin 50 prosenttia kaikkien valintavuosien työansioiden keskimäärästä. Vuosia, jotka näin jätetään huomioon ottamatta, voi kuitenkin olla enintään kolmannes valintavuosista.

Eläkepalkka on edellä sanotulla tavalla huomioon otettujen kalenterivuosien työansioiden keskimäärä kuukautta kohden.

Eläkepalkkaa laskettaessa ei kuitenkaan oteta huomioon aikaa, jolta työntekijällä on ollut oikeus saada 12 §:n 1 momentissa tarkoitettua täysitehoista eläkettä, eikä aikaa sen jälkeen, kun työntekijä on täyttänyt 14 §:ssä säädetyn eläkeiän. Jos työsuhde on päätetty 11 §:n 6 momentin nojalla, katsotaan sen kuitenkin tätä pykälää sovellettaessa jatkuneen yhdenjaksoisesti, jos eläkkeen määrä siten laskettuna on suurempi.

Asetuksella säädetään tarkemmin eläkepalkan laskemisesta.

Sosiaali- ja terveysministeriö voi antaa tarkempia määräyksiä tämän pykälän soveltamisesta.

16 b §

Jos tuleva aika luetaan eläkkeeseen oikeuttavaksi kuutta kuukautta lyhyemmän työsuhteen perusteella, eläkepalkka määrätään tulevalta ajalta 12 a §:ssä tarkoitettuna 360 päivän ja sitä edeltäneen vuoden aikana jatkuneista tämän lain alaisista työsuhteista. Eläkepalkkana käytetään tällöin sanotun tarkastelujakson aikana jatkuneiden työsuhteiden eläkkeeseen oikeuttavilla ajoilla painotettujen 16 a §:n mukaan määräytyvien palkkojen kuukautta kohden laskettua keskimäärää, jolloin tarkastelujaksolta näistä työsuhteista otetaan aikana huomioon täydet kuukaudet, kuitenkin yhteensä enintään kaksitoista kuukautta laskettuna eläketapahtumasta.

Jos työntekijä on 1 momentissa sanottuna aikana ollut samanaikaisesti kahdessa tai useammassa tämän lain alaisessa työsuhteessa, lasketaan tätä pykälää sovellettaessa näiden työsuhteiden eläkepalkat samanaikaisesti jatkuneelta eläkkeeseen oikeuttavalta ajalta yhteen.

16 c §

Jos 16 a §:ssä tarkoitettuihin kalenteri-
vuosiin sisältyy merimieslain 32 §:ssä tar-
koitettua palkatonta erityisäitiys-, äitiys- tai
vanhempainlomaa taikka hoitovapaata, eläke-
keen perusteena oleva palkka lasketaan
16 a §:stä poiketen siten, että kalenterivuosi-
na otetaan huomioon enintään kymmenen
viimeistä sellaista kalenterivuotta, joihin ei
sisälly mainittua palkatonta aikaa.

Jos kuitenkin 1 momentissa tarkoitettua
palkatonta aikaa sisältyy työsuhteen kaikkiin
kalenterivuosiin tai valituksi tulleista vuosis-
ta mikään ei sisälly työsuhteen kymmeneen
viimeiseen kalenterivuoteen, eläkepalkkana
pidetään sitä työssäoloaikaista keskimääräistä
ansiota, joka vastaa vakiintunutta ansiotasoa
ennen työsuhteen päättymistä.

Eläkepalkka määrätään kuitenkin 16 a tai
16 d §:n edellytysten mukaisesti, jos se niin
laskettuna on suurempi.

Eläketurvakeskus antaa tarkemmat ohjeet
tämän pykälän soveltamisesta.

16 d §

Jos työntekijän tai edunsaajan ilmoituksen
johdosta tulee selvitetyn, että eläkepalkka
on työntekijän tai edunsaajan tämän lain
alaisessa työsuhteessa jonkin enintään kym-
menen vuotta ennen eläketapahtumaa il-
maantuneen poikkeuksellisen syyn vuoksi
alempi kuin hänen 18 §:n mukaisesti tarkis-
tettu eläkepalkkansa samassa työsuhteessa
ennen tällaisen syyn ilmaantumista niin
pitkänä aikana, että suurempaa palkkaa voi-
tiin pitää vakiintuneena, ja jos tällä seikalla
on vähintään 20 prosentin vaikutus eläketur-
vaan, pidetään työsuhteen eläkepalkkana sitä
keskimääräistä työansiota, joka työntekijällä
olisi ollut, jollei mainittua syytä olisi esiinty-
nyt.

Jos työntekijä tai edunsaaja esittää riittä-
väksi katsottavan selvityksen, noudatetaan 1
momentin säännöstä, vaikka poikkeukselli-
nen syy olisi ilmaantunut aikaisemmin kuin
kymmenen vuotta ennen eläketapahtumaa.

Jos tulee selvitetyn, että eläkepalkka on
poikkeuksellisesta syystä 1 momentissa
tarkoitettulla tavalla korkeampi kuin vakiin-
tunut työansio, voidaan eläkepalkkaa samalla
tavoin alentaa.

Sosiaali- ja terveysministeriö voi antaa
tarkempia määräyksiä tämän pykälän sovel-
tamisesta.

16 e §

Muuta kuin osa-aikaeläkettä korotetaan
työeläkelisällä, jos työntekijä on saanut:

1) työttömyysturvalain mukaista ansioon
suhteutettua päivärahaa joko työttömyystur-
valain tarkoittamana palkansaajana tai työt-
tömyysturvalain 1 a §:n 1 momentin 1—3
kohdan tarkoittamana yritystoimintaa harjoit-
taneena henkilönä;

2) työvoimapoliittisesta aikuiskoulutukses-
ta annetun lain mukaista ansiotukea;

3) koulutus- ja erorahastosta annetun lain,
valtion virkamieslain, peruskoululain tai
lukiolain mukaista omaehtoista ammatillista
aikuiskoulutusta varten myönnettävää henki-
lökohtaista tukea; tai

4) työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momen-
tissa mainittujen lakien, eläkeohjesäännön tai
eläkesääntöjen taikka kuntoutusrahain
mukaista kuntoutusrahaa tai ansionmenetys-
korvausta tapaturmavakuutuksen tai liikenne-
vakuutuksen kuntoutusta koskevien säännös-
ten perusteella, ei kuitenkaan, jos kuntoutus-
rahaa on maksettu eläkkeen lisänä.

Edellä 1 momentissa mainittu etuus ei
oikeuta työeläkelisään, jos etuus on makset-
tu:

1) ajalta ennen sen kalenterivuoden alkua,
jona työntekijä on täyttänyt 23 vuotta;

2) ajalta ennen sitä kalenterivuotta, jona
työntekijällä on ollut ensimmäinen työnteki-
jäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa mainitun
lain, eläkeohjesäännön tai eläkesäännön
mukaiseen eläkkeeseen oikeuttava virka- tai
työsuhde taikka yrittäjätoiminta, tai sanotulta
kalenterivuodelta;

3) kalenterivuodelta, jonka ajan työntekijä
on ollut työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 mo-
mentissa mainitun lain, eläkeohjesäännön tai
eläkesäännön alaisessa virka- tai työsuhtees-
sa taikka yrittäjätoiminnassa, jollei työnteki-
jä ole samana kalenterivuonna ansainnut
lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työn-
tekijäin eläkelain mukaista palkkaa vähin-
tään sanotun lain 5 §:n 2 momentissa tarkoi-
tettua rajamäärää; eikä

4) eläketapahtuman sattumisvuodelta.

Työeläkeissä lasketaan kertomalla eläkkeen
määrä niiden kuukausien määrällä, joilta 1
momentissa mainittua etuutta on maksettu
(etuuskuukaudet) ja jakamalla tulo luvuilla,
joka saadaan vähentämällä etuuskuukausien
lukumäärä niiden täysien kuukausien luku-
määrästä, jotka sisältyvät aikaan työntekijän

23 vuoden iän täyttämistä, kuitenkin aikaisintaan 1 päivästä heinäkuuta 1962, 65 vuoden iän saavuttamiseen. Etuuskuukaudet määrätään etuuslajeittain täysinä kuukausina niiden päivien yhteen lasketun lukumäärän perusteella, joilta työntekijä on saanut 1 momentin mukaan työeläkelisään oikeuttavaa etuutta. Etuuskuukausia määrättäessä päivien jakajana käytetään kunkin etuuslajin osalta niiden päivien lukumäärää, joilta etuutta voidaan keskimäärin kuukaudessa enintään maksaa.

Työttömyysturvalain 17 §:n mukaista soviteltua työttömyyspäivärahaa saaneen työntekijän työttömyyspäivien lukumääränä käytetään saatuja päivärahoja vastaavien täysien päivien lukumäärää. Samoin menettellään, jos muuta 1 momentissa mainittua etuutta on maksettu muutoin kuin täyttä päivärahaa vastaavana.

16 f §

Perhe-eläkkeen suuruus määräytyy edunjättäjän tämän lain mukaisen vanhuuseläkkeen tai täyden työkyvyttömyyseläkkeen perusteella, jota hän sai kuollessaan. Jollei edunjättäjä saanut mainittua eläkettä, edunjättäjän eläkkeen määrä lasketaan siten kuin se olisi laskettu, jos hän olisi kuolinpäivänään tullut täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavassa määrin työkyvyttömäksi, jollei edunsaaja muuta selvitä. Perhe-eläkkeen määrää laskettaessa ei kuitenkaan oteta huomioon 15 d §:n mukaista korotusta eikä 27 §:n mukaista vähennystä.

Leskeneläkkeen määrä on, jollei 5 momentista tai 27 §:stä muuta johdu:

6/12 edunjättäjän eläkkeestä, jos edunsaajina on leski yksin tai leski ja yksi lapsi;

5/12 edunjättäjän eläkkeestä, jos edunsaajina on leski ja kaksi lasta;

3/12 edunjättäjän eläkkeestä, jos edunsaajina on leski ja kolme lasta;

2/12 edunjättäjän eläkkeestä, jos edunsaajina on leski ja neljä tai useampia lapsia.

Lapseneläkkeiden yhteismäärä on, jollei 27 §:stä muuta johdu:

4/12 edunjättäjän eläkkeestä, jos lapsia on yksi;

7/12 edunjättäjän eläkkeestä, jos lapsia on kaksi;

9/12 edunjättäjän eläkkeestä, jos lapsia on kolme; sekä

10/12 edunjättäjän eläkkeestä, jos lapsia on neljä tai useampia.

Lapseneläkkeiden yhteismäärä jaetaan

tasan edunsaajina olevien lasten kesken. Jos edunsaajina on lapsia, joilla ei ole kumpakaan vanhempaa, lapseneläkkeiden yhteismäärään lisätään 2/12 erikseen kummankin edunjättäjän eläkkeistä edellyttäen, että lesken- ja lapseneläkkeet eivät yhteensä ylitä edunjättäjän eläkkeen määrää. Jos lapsi saa lapseneläkettä muun edunjättäjän kuin vanhempansa jälkeen, määrätään lisä niistä edunjättäjien eläkkeistä, joiden perusteella täysorpo lapsi saa lapseneläkkeensä. Lisä jaetaan edellä mainittujen täysorpojen lasten kesken tasan.

Edunjättäjän entisen puolison perhe-eläkkeen suuruus määrätään siten, että sen osuus 2 momentin mukaisesti lasketusta leskeneläkkeen määrästä on sama kuin mitä 60 prosenttia edunjättäjän entiselle puolisolleen maksamasta elatusavusta on 1 momentissa tarkoitettuna edunjättäjän eläkkeestä. Jos edunsaajana on myös leski, on entisten puolisojen perhe-eläkkeiden yhteismäärä enintään puolet leskeneläkkeestä. Yhteismäärä vähennetään leskeneläkkeestä ja jaetaan entisten puolisojen kesken elatusapujen suhteessa.

Jos edunsaajien lukumäärä muuttuu tai jos edunsaajana olevasta lapsesta tulee 3 momentissa tarkoitettulla tavalla täysorpo, perhe-eläkkeen määrä ja sen jakautuminen edunsaajien kesken tarkistetaan muutosta seuraavan kuukauden alusta.

16 g §

Osa-aikaeläkkeen määrä on, jollei 2 tai 3 momentista muuta johdu, 50 prosenttia 14 b §:n 3 momentin mukaan määritellyn tämän lain piiriin kuuluvasta ansiotyöstä saadun vakiintuneen ansiotulon ja työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettujen lakien, eläkeohjesäännön tai eläkesääntöjen piiriin kuuluvasta osa-aikaisesta ansiotyöstä saadun ansiotulon erotuksesta.

Jos työntekijä on ennen osa-aikatyötä ollut samanaikaisesti kahdessa tai useammassa työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettujen lakien, eläkeohjesäännön tai eläkesääntöjen piiriin kuuluvassa sellaisessa ansiotyössä, jonka perusteella eläkettä määrättäessä otettaisiin huomioon eläkeiän saavuttamiseen jäljellä oleva aika tai sitä vastaava ansio, jos hän olisi tullut työkyvyttömäksi osa-aikaeläkkeen alkamishetkellä, osa-aikaeläkkeen määrä lasketaan erotuksesta, joka saadaan vähentämällä mainituista töistä saatujen ansiotulojen yhteismäärästä

osa-aikatyön aikaisten ansiotulojen yhteismäärä. Erotus jaetaan ansionalenemien suhteessa niiden mainittujen lakien, eläkeohjesäännön ja eläkesääntöjen mukaisiin osiin, joiden perusteella työntekijällä on oikeus osa-aikaeläkkeeseen, kuitenkin enintään siihen määrään saakka, joka vastaa kunkin lain, eläkeohjesäännön tai eläkesäännön piirissä tapahtunutta ansionalenemaa.

Osa-aikaeläkkeen enimmäismäärä on 75 prosenttia siitä työntekijäin eläkelain 8 §:n mukaisesti yhteensovitetusta eläkkeestä, joka työntekijälle on karttunut työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettujen lakien, eläkeohjesäännön tai eläkesääntöjen mukaan osa-aikaeläkkeen alkamisajankohtaan mennessä. Jos työntekijällä on oikeus saada osa-aikaeläkettä myös muun lain, eläkeohjesäännön tai eläkesäännön mukaan ja tässä tarkoitettu rajaus vähentää osa-aikaeläkettä, vähennys tehdään näiden lakien ja sääntöjen kesken niiden mukaan ansaittujen eläkeoikeuksien suhteessa.

Osa-aikaeläkkeen määrä lasketaan uudelleen, jos osa-aikaeläkkeen saajan osa-aikatyön ansiotuloissa on tapahtunut muutos, joka olennaisesti poikkeaa yleisestä palkkahityksestä, tai ansiotuloissa on tapahtunut muutos, jonka perusteella hän saa oikeuden osa-aikaeläkkeeseen sellaisen lain, eläkeohjesäännön tai eläkesäännön nojalla, josta hänellä ei aikaisemmin ole ollut oikeutta osa-aikaeläkkeeseen. Vakiintuneena ansiotulona pidetään tällöin ansiotuloa, joka oli perusteena osa-aikaeläkettä ensimmäistä kertaa määrättäessä.

17 §

Jos tämän lain mukainen eläke myönnetään soveltaen 1 momenttia, eläkkeen määrä on eläkkeen perusteena olevasta palkasta 1/8 prosenttia

1) jokaiselta täydeltä eläkkeeseen oikeuttavan palvelusajan kuukaudelta;

2) siltä osin kuin eläkkeeseen oikeuttavaksi luetaan 12 c §:n 1 momentin perusteella aika, jolta työntekijä on saanut täysitehoista eläkettä.

Edellä 3 momentin 1 kohdan mukaan laskettavan eläkkeen määrä on kuitenkin 5/24 prosenttia sen vuoden alusta, jona työntekijä täyttää 60 vuotta.

Edellä 3 momentin 2 kohdan mukaan laskettavan eläkkeen määrä on kuitenkin

1) 1/10 prosenttia siltä osin kuin eläkettä

on saatu 50 vuoden täyttämisen jälkeiseltä ajalta 60 vuoden täyttämiseen asti; ja

2) 1/15 prosenttia siltä osin kuin eläkettä on saatu 60 vuoden täyttämisen jälkeiseltä ajalta.

Jos työntekijän viimeinen tämän lain piiriin kuuluva työsuhde on päätyntä 14 a §:ssä tarkoitettusta syystä, työntekijän tämän lain mukaisen eläkkeen määrä on sen estämättä, mitä edellä 3 ja 4 momentissa säädetään, 1/6 prosenttia kultakin täydeltä eläkkeeseen oikeuttavan palvelusajan kuukaudelta edellyttäen, että työntekijän eläketurva on pääasiallisesti kertynyt tämän lain tarkoitamissa työsuhteissa eikä työntekijä tässä tarkoitettun työsuhteen päättymisen jälkeen ole saavuttanut työ- tai virkasuhteen tai yrittäjätoiminnan perusteella oikeutta sellaiseen lain tai julkisen eläkesäännön mukaiseen eläketurvaan, jonka mukaan maksettavaa työkyvyttömyyseläkettä määrättäessä otetaan huomioon eläkeikään jäljellä oleva aika tai sitä vastaava ansio.

Osa-aikaeläkettä saaneen työntekijän vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeeseen lisätään määrä, joka on eläkkeen perusteena olevasta palkasta 1/8 prosenttia jokaiselta kuukaudelta, jolta työntekijä on saanut osa-aikaeläkettä. Tällöin eläkkeen perusteena olevana palkkana pidetään sitä 16 g §:n 1 momentin mukaista ansiotulojen erotusta, jonka perusteella työntekijän osa-aikaeläke on ensimmäisen kerran määrätty.

Jos työntekijällä on oikeus saada eläkettä kahden tai useamman työsuhteen perusteella, määräytyy hänen oikeutensa eläkkeeseen jokaisen työsuhteen osalta viimeiseen työsuhteeseen liittyvien ehtojen mukaisesti. Jos eläketurvan pääoma-arvo tällöin huomattavasti muuttuisi ja työntekijän viimeinen työsuhde on vakuutettu työntekijäin eläkelain, maatalousyrittäjien eläkelain tai yrittäjien eläkelain mukaisesti, muutetaan tämän lain mukaisen vapaakirjaeläkkeen määrä siten, että alkuperäinen pääoma-arvo säilyy.

Mitä 8 momentissa säädetään, koskee myös niiden työntekijöiden, joiden viimeinen työ- tai virkasuhde on vakuutettu kunnallisten viranhaltijoiden ja työntekijäin eläkelain tai valtion eläkelain mukaisesti, vapaakirjana myönnettäviä vanhuuseläkkeitä, jos viimeisen työ- tai virkasuhteen eläkeikä on alempi kuin 60 vuotta ja sen pätevyysvaatimuksena on ollut tämän lain mukaisen meripalvelun edellyttävä tutkinto tai tietty määrä tämän lain mukaista meripalvelua.

Vapaakirjan ehdot ja sen laskemista varten tarvittavat perusteet vahvistaa sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö eläkekassan esityksestä.

18 §

Eläkkeen perusteena olevaan palkkaan sekä eläkkeeseen ja haudausavustukseen tehdään indeksitarkistus siten kuin työntekijäin eläkelain 9 §:ssä säädetään.

20 §

Kunkin työsuhteen osalta erikseen määrätty eläkkeet lasketaan yhteen. Vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeen enimmäismäärä on kuitenkin 50 prosenttia työntekijän kymmenen viimeisen meripalveluvuoden eri työsuhteiden yhteenlaskettujen palkkojen keskimääräisestä kuukausipalkasta. Keskimääräistä kuukausipalkkaa määrättäessä otetaan huomioon kymmenen viimeistä 16 a §:n 1 momentissa tarkoitettua valintavuotta, joiden perusteella työsuhteiden eläkepalkat on määrätty. Jos edellä mainittu keskimääräinen kuukausipalkka on olennaisesti alhaisempi tai korkeampi kuin se palkka, jota vakuutettu on saanut merimiestoimesta niin pitkänä aikana, että korkeampaa palkkaa tai alhaisempaa palkkaa on voitu pitää vaikiintuneena, pidetään keskimääräisenä kuukausipalkkana sitä keskimääräistä työansiota, joka hänellä olisi ollut, jollei muutosta olisi esiintynyt. Jos eläke on kuitenkin määrätty 17 tai 22 a §:n mukaisesti, eläkkeen enimmäismäärä on 60 prosenttia työntekijäin eläkelain 8 §:ssä tarkoitettua yhteensovitusperusteesta.

22 a §

Sen estämättä, mitä muualla tässä laissa säädetään, eläkkeen määrä on eläkkeen perusteena olevasta palkasta 1/8 prosenttia

1) jokaiseita täydeltä eläkkeeseen oikeuttavan palvelusajan kuukaudelta;

2) siltä osin kuin eläkkeeseen oikeuttavaksi luetaan 12 a §:n 1 momentissa tarkoitettu tuleva aika; ja

3) siltä osin kuin eläkkeeseen oikeuttavaksi luetaan 12 c §:n 1 momentin perusteella aika, jolta työntekijä on saanut täysitehoista eläkettä.

Edellä 1 momentin 1 kohdan mukaan laskettavan eläkkeen määrä on kuitenkin 5/24 prosenttia sen vuoden alusta, jona työntekijä täyttää 60 vuotta.

Edellä 1 momentin 2 ja 3 kohdan mukaan

laskettavan eläkkeen määrä on

1) 1/10 prosenttia siltä osin kuin tuleva aika koskee tai eläkettä on saatu 50 vuoden täyttämisen jälkeiseltä ajalta 60 vuoden täyttämiseen asti; ja

2) 1/15 prosenttia siltä osin kuin tuleva aika koskee tai eläkettä on saatu 60 vuoden täyttämisen jälkeiseltä ajalta.

Eläkkeen määräytyessä tämän pykälän mukaisesti eläke lasketaan kunkin tämän lain alaisen työsuhteen osalta erikseen ottamalla huomioon aika, jonka työsuhde on jatkunut työntekijän täytettyä 23 vuotta, kuitenkin enintään 14 §:n 1 momentissa tarkoitettuun eläkeikään saakka. Lisäksi huomioon otetaan 15 d §:n mukainen lapsikorotus ja 22 §:ssä tarkoitettu lykkäyskorotus, joka lasketaan edellisessä lauseessa tarkoitettusta eläkeistä lukien.

Osa-aika-eläkettä saaneen työntekijän vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeeseen lisätään määrä, joka on eläkkeen perusteena olevasta palkasta 1/8 prosenttia jokaiselta kuukaudelta, jolta työntekijä on saanut osa-aika-eläkettä. Tällöin eläkkeen perusteena olevana palkkana pidetään sitä 16 g §:n 1 momentin mukaista ansiotulojen erotusta, jonka perusteella työntekijän osa-aika-eläke on ensimmäisen kerran määrätty.

23 §

Työkyvyttömyyseläke myönnetään joko täytenä eläkkeenä tai osaeläkkeenä. Täysi työkyvyttömyyseläke, joka määräytyy 16 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti, myönnetään vakuutetulle, jonka ansiomahdollisuudet ovat alentuneet enemmän kuin kahdella kolmanneksella. Niin ikään yksilöllinen varhaiseläke myönnetään täytenä työkyvyttömyyseläkkeenä. Muussa tapauksessa työkyvyttömyyseläke myönnetään osaeläkkeenä, joka on puolet täydestä eläkkeestä.

Jos työkyvyttömyyseläkkeen saajan työkyky muuttuu siten, että muutoksella 1 momentin mukaan on vaikutusta eläkkeen suuruuteen, ja jos muutoksen, kun otetaan huomioon myös jo kulunut aika, voidaan arvioida jäävän pysyväksi ainakin vuoden ajaksi, tarkistetaan eläkkeen määrä eläkkeensaajan hakemuksesta tai eläkekassan aloitteesta muutosta lähinnä seuraavan kuukauden alusta, jollei 28 §:n 3—8 momentin säännöksistä muuta johdu. Eläkettä ei kuitenkaan alenneta ajalta, jolta sitä on jo suoritettu eikä koroteta pitemmältä ajalta kuin eläkkeensaajan tarkis-

tushakemuksesta tai eläkekassan tarkistustoimenpiteisiin ryhtymistä lähinnä seuraavaa kalenterikuukautta edeltäneiltä kuudelta kuukaudelta. Osaeläkkeenä myönnetty työkyvyttömyyseläke muutetaan eläkkeensaajan hakemuksesta yksilölliseksi varhaiseläkkeeksi sitä kuukautta lähinnä seuraavan kuukauden alusta, jona eläkkeensaaja on täyttänyt 15 §:n 5 ja 6 momentissa säädetyt edellytykset, ei kuitenkaan takautuvasti kuutta kuukautta pitemmältä ajalta ennen hakemusta.

Jos työkyvyttömyyseläke lakkautetaan, se voidaan maksaa osaeläkkeenä vuotta lyhyemmältäkin ajalta. Osaeläke voidaan maksaa täytenä eläkkeenä 25 a §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetun kuntoutuksen ajalta.

23 a §

Työntekijällä on oikeus saada ennakkopäätös siitä, täyttääkö hän

1) yksilöllisen varhaiseläkkeen 15 §:n 5 momentissa ja 6 momentin viimeisessä virkkeessä mainitut tai

2) osaeläkkeenä myönnettävän työkyvyttömyyseläkkeen 15 §:n 1 momentissa, 17 §:n 1 momentissa tai 23 §:n 1 momentissa mainitut saamisen edellytykset.

Ennakkopäätös on eläkekassaa sitova, jos siihen perustuva eläkehakemus tehdään yhdeksän kuukauden tai työnantajan ja työntekijän sopiman sitä pitemmän ajan kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Ennakkopäätökseen saa hakea muutosta niin kuin 59 §:ssä säädetään.

25 §

Työkyvyttömyyden estämiseksi tai työ- ja ansiokyvyn parantamiseksi voidaan työntekijälle ammatillisena kuntoutuksena antaa neuvontaa, tehdä kuntoutustutkimuksia sekä antaa työhön ja ammattiin johtavaa koulutusta, työhönvalmennusta ja elinkeinotukea sekä edellä tarkoitettua ammatillista kuntoutusta tukevaa lääkinnällistä kuntoutusta.

Kuntoutusta voidaan antaa työntekijälle, jonka eläkettä tämän lain mukaan määrättäessä olisi eläkkeeseen oikeuttavana otettu huomioon myös aika työkyvyttömyyden alkamisesta eläkeikään, jos työkyvyttömyys olisi alkanut ajankohtana, jona kuntoutuspäätös tehtiin, tai työntekijälle, joka päätöstä tehtäessä saa sanotulla tavalla määrättyä tämän lain mukaista eläkettä.

25 a §

Jos työntekijälle eläkekassan päätöksen perusteella 25 §:n 1 momentin mukaisesti tehdään kuntoutustutkimuksia taikka annetaan työhön ja ammattiin johtavaa koulutusta tai työhönvalmennusta tai lääkinnällistä kuntoutusta, kuntoutustukeen maksetaan kuntoutuskorotus. Korotus maksetaan myös, jos vastaavan päätöksen on antanut jokin muu työntekijän eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettua peruseläkettä kuntoutustukena maksava eläkelaitos.

Kuntoutuskorotus maksetaan niin ikään, jos 1 momentissa tarkoitettu päätös koskee työntekijää, joka saa työkyvyttömyyseläkettä muuna kuin kuntoutustukena.

Kuntoutuskorotus on 33 prosenttia kuntoutustuen tai työkyvyttömyyseläkkeen työntekijän eläkelain 8 §:n mukaisesti yhteensovitetusta määrästä. Se maksetaan niiltä kalenterikuukausilta, joiden ajan kuntoutus kestää.

25 b §

Muulla kuin työkyvyttömyyseläkkeensaajalla on oikeus kuntoutusrahaan niiltä kalenterikuukausilta, joiden aikana hän on estynyt tekemästä ansiotyötään 25 §:ssä tarkoitettua kuntoutuksen johdosta.

Kuntoutusrahaa voidaan maksaa myös kuntoutuspäätöksen antamisen ja kuntoutuksen alkamisen väliseltä ajalta sekä kuntoutusjaksojen väliseltä ajalta. Tällöin kuntoutusrahaa maksetaan kuitenkin enintään kolme kuukaudelta kalenterivuotta kohden kummankin syyn perusteella erikseen lasketuna, jollei sen maksaminen pidemmältä ajalta ole kuntoutuksen etenemisen turvaamiseksi perusteltua.

Kuntoutuksen jälkeiseltä ajalta kuntoutusrahaa saaneelle voidaan maksaa harkinnanvaraista kuntoutusavustusta, jos tämä on hänen työllistymisensä kannalta erityisen tarpeellista.

25 c §

Kuntoutusrahan suuruutta määrättäessä otetaan perusteeksi ne työntekijän eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettut peruseläkkeet, joihin työntekijällä olisi oikeus, jos hän olisi tullut täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavasti työkyvyttömäksi ajankohdalla, jona kuntoutuspäätös tehtiin. Kuntoutusraha on yhtä suuri kuin edellä tarkoitettujen eläkkeiden yhteismäärä korotettuna 33 prosentilla.

Edellä 25 b §:n 3 momentissa tarkoitettu

harkinnanvarainen kuntoutusavustus on enintään kuudelta kuukaudelta lasketun kuntoutusrahan suuruinen. Harkinnanvarainen kuntoutusavustus määritellään kertasuorituksena ja maksetaan yhdessä tai useammassa erässä. Harkinnanvaraista kuntoutusavustusta ei makseta ajalta, jolta työntekijällä on oikeus työttömyysturvalain mukaiseen työttömyyspäivärahaan taikka työmarkkinatuesta annetun lain mukaiseen työmarkkinatukeen.

25 d §

Työntekijälle voidaan maksaa korvaus kuntoutuksen aiheuttamista välttämättömistä ja tarpeellisista kustannuksista.

25 e §

Kuntoutusrahaa ja sitä koskevasta päätöksenteosta on soveltuvin osin voimassa, mitä tässä laissa on säädetty eläkepäätöksestä, sitä koskevasta muutoksenhakumenettelystä, eläkkeensaajan ilmoitusvelvollisuudesta sekä eläkkeen maksamisesta ja takaisinperinnästä.

Muutosta ei saa hakea päätökseen, joka koskee oikeutta 25 §:n mukaiseen kuntoutukseen tai 25 b §:n 2 momentin mukaiseen kuntoutusrahaan, eikä päätökseen, joka koskee 25 b §:n 3 momentin ja 25 c §:n 2 momentin mukaista harkinnanvaraista kuntoutusavustusta.

Eläkekassan on välittömästi ilmoitettava 25 §:ssä tarkoitetusta kuntoutustoimenpiteestä ja kuntoutusrahapäätöksestään kansaneläkelaitokselle.

Jos työntekijä saa kuntoutusrahan lisäksi samalta ajalta palkkaa, palkan määrää vastaava osa kuntoutusrahaa maksetaan työnantajalle.

28 §

Sen estämättä, mitä 3 momentissa säädetään, täyttä työkyvyttömyyseläkettä suoritetaan 26 §:n 2 momentin mukaisesti, jos eläkehakemus on tehty ennen kuin sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa on maksettu 3 momentissa mainituilta 15 ensimmäiseltä suorituspäivältä tai jos työkyvyttömyyseläke myönnetään 15 §:ssä tarkoitettuna yksilöllisenä varhaiseläkkeenä. Tällöin kuitenkin täyden työkyvyttömyyseläkkeen suorittamisen edellytyksenä on, ettei eläkehakemuksen tekemistä seuraavan kalenterikuukauden loppuun mennessä tai, jos tänä aikana on haettu sairausvakuutuslain mukais-

ta päivärahaa, sen hakemista seuraavan kalenterikuukauden loppuun mennessä ole myönnetty vähintään kuukauden ajalta yhdenjaksoisesti maksettavaa päivärahaa, joka kohdistuu työkyvyttömyyden alkamisen jälkeiseen aikaan tai, jos tähän aikaan kohdistuva päiväraahakemus on hylätty, sen hylkäämisen jälkeiseen aikaan. Jos päivärahan suorittaminen lakkaa ensisijaisuusaikana sairausvakuutuslain 15 a §:n perusteella sen vuoksi, että työntekijälle myönnetty työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettua muun lain, eläkeohjesäännön tai eläkesäännön mukainen varhaiseläke alkaa, työntekijälle suoritetaan täyttä työkyvyttömyyseläkettä sanotun eläkkeen alkamisesta lukien, kuitenkin aikaisintaan 26 §:n 2 momentissa säädetystä ajankohdasta.

Jos täysi työkyvyttömyyseläke myönnetään takautuvasti 3 momentin mukaisesti, suoritetaan eläke sairausvakuutusrahastolle siltä osin kuin se vastaa samalta ajalta maksettua sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa. Samoin menetellään, jos työkyvyttömyyseläke myönnetään takautuvasti yksilöllisenä varhaiseläkkeenä.

Jos työkyvyttömyyseläke myönnetään takautuvasti 4 momentin mukaisesti tai osaeläkkeenä ja samalta ajalta on maksettu päivärahaa sairausvakuutuslain mukaan, suoritetaan eläkettä vain siltä osin kuin sen määrä ylittää samalta ajalta maksetun päivärahan määrän.

Jos työkyvyttömyyseläke myönnetään takautuvasti, eläkettä ei makseta siltä ajalta, jolta työntekijä on saanut työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa mainitun lain, eläkeohjesäännön tai eläkesäännön taikka kuntoutusrahain (611/91) mukaista kuntoutusrahaa tai ansionmenetykskorvausta tapaturmavakuutuksen tai liikennevakuutuksen kuntoutusta koskevien säännösten perusteella.

Jos työkyvyttömyyseläke 22 §:n 3 momentin mukaisesti suoritetaan kertasuorituksena, työkyvyttömyyseläkkeeseen ei sovelleta, mitä edellä tässä pykälässä säädetään.

36 §

Eläkekassan valtuuskunta nimittää neljäksi kalenterivuodeksi kerrallaan eläkekassan hallituksen, johon kuuluu viisi jäsentä. Kullekin jäsenelle määrätään henkilökohtainen varamies. Sosiaali- ja terveysministeriön

esityksestä nimitetään yksi hallituksen jäsen, joka toimii myös hallituksen puheenjohtajana. Muista jäsenistä tulee kahden edustaa laivanvarustajia ja kahden merenkulkijoita. Merenkulkijoita edustavista jäsenistä tulee toisen edustaa miehistöä ja toisen päällystää. Päällystää edustava jäsen nimitetään kalenterivuodeksi kerrallaan siten, että hallituksessa vuorollaan ovat edustettuina kansipäällystö ja konepäällystö. Mitä edellä on sanottu jäsenistä, koskee myös heidän varamiehiään.

38 §

Sillä tunnustetun päällystöjärjestön erikseen valtuuttamalla henkilöllä, joka ei ole 36 §:n 1 momentin mukaan hallituksessa jäsenyyvuorossa, on oikeus olla saapuvilla hallituksen kokouksessa ja osallistua siellä keskusteluun. Samanlainen oikeus on radiosähköttäjiä edustavalla henkilöllä. Valtuuskunta nimittää radiosähköttäjiä edustajan ja hänelle henkilökohtaisen varamiehen hallituksen jäsenet nimittäessään. Radiosähköttäjiä edustajan ja hänen varamiehensä tehtävästä vapauttamiseen ja nimittämiseen kesken hallituksen toimikauden noudatetaan soveltuvin osin, mitä asiasta hallituksen jäsenen ja hänen varamiehensä osalta säädetään.

63 a §

Etuuden korotusta, jonka määrä on pienempi kuin 15 markkaa, ei ole maksettava. Edellä sanottua markkamäärää tarkistetaan vuosittain työntekijäin eläkelain 9 §:n 2 momentin 1 virkkeessä säädetyn indeksiluvun mukaan. Tarkistettu markkamäärä pyöristetään lähimmäksi täydeksi markaksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1996.

Lain 15 §:n 2—4 momenttia sekä 25 a §:ää sovelletaan työkyvyttömyyseläkkeeseen, joka alkaa tai tulee jatkettavaksi lain voimaantulon jälkeen. Lain 25 a §:n 2 momenttia sovelletaan lisäksi lain voimaan tullessa jatkuvaan työkyvyttömyyseläkkeeseen, jos 25 §:n mukainen päätös annetaan lain ollessa voimassa.

Lain 12 a §:n 1 momenttia, 16 §:n 2 momenttia, 17 §:n 5 momenttia ja 22 a §:n 3 momenttia sovelletaan sellaiseen eläkkeeseen, jossa eläketapahtuma sattuu tämän lain

tultua voimaan. Ennen vuotta 1943 syntyneeseen työntekijään, joilla tämän lain voimaan tullessa on oikeus työttömyysturvalain mukaiseen päivärahaan tai työvoimapoliittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukaiseen koulutustukeen, sovelletaan kuitenkin edelleen merimieseläkelain 16 §:n 1 momenttia, 17 §:n 3 momenttia ja 22 a §:n 1 momenttia sellaisina kuin ne ovat tämän lain voimaan tullessa. Säännöstä sovellettaessa työntekijällä katsotaan olevan oikeus päivärahaan myös työttömyysturvalain 12 §:ssä tarkoitettuna omavastuuajana ja 1 päivänä tammikuuta 1996. Säännöstä ei kuitenkaan sovelleta työntekijään, jos hänellä on oikeus päivärahaan 31 päivän lokakuuta 1995 jälkeen alkaneen lomautuksen perusteella ja jos hän 29 päivänä helmikuuta 1996 mennessä uudelleen aloittaa työnteon sen työnantajan lukuun, jonka työsuhteesta hänet oli lomautettu.

Sen estämättä mitä 3 momentissa säädetään, sovelletaan merimieseläkelain 16 §:n 1 momenttia, 17 §:n 3 momenttia ja 22 a §:n 1 momenttia, sellaisina kuin ne ovat voimassa tämän lain voimaan tullessa, laskettaessa eläkkeen määrää merimieseläkelain 12 c §:n 1 momentissa tarkoitettua aikaisemman työkyvyttömyyseläkkeen jatkumisajalta, jos sanottu eläke on myönnetty ennen tämän lain voimaantuloa alkaneen työkyvyttömyyden perusteella.

Lain 11 §:n 1 momenttia, 16 a, 16 b ja 16 c §:ää sovelletaan työsuhteeseen, joka päättyy 1 päivänä tammikuuta 1996 tai sen jälkeen.

Lain 20 §:n 1 momenttia sovelletaan eläkeisiin, joissa eläketapahtuma on sattunut lain tultua voimaan.

Siltä osin kuin lain 16 a §:n 1 momentin ja 20 §:n 1 momentin mukaan määriteltäviin valintavuosiin luetaan kalenterivuotia ajalta ennen tämän lain voimaantuloa, määrätään nämä kalenterivuodet ja niitä vastaavat työansiot soveltaen merimieseläkelain 16 §:n 2 momenttia ja 20 §:n 1 momenttia sellaisina kuin ne ovat tämän lain voimaan tullessa. Tämän lain 16 a §:n 2 momenttia ei sovelleta lain voimaantuloa edeltäviin valintavuosiin.

Lain 16 d §:ää sovelletaan sellaiseen työsuhteeseen, joka päättyy 1 päivänä tammikuuta 1996 tai sen jälkeen, kuitenkin siten muunnettuna, että eläketapahtumavuodesta riippuen prosenttiluvun 20 asemesta käytetään seuraavia prosenttilukuja:

Eläketapahtumavuosi	20 %:n asemesta %
1996	7,5
1997	10,0
1998	12,5
1999	15,0
2000	17,5

Lain 36 §:n 1 momenttia ja 38 §:n 5 momenttia sovelletaan ensimmäisen kerran siten, että eläkekassan valtuuskunnan on varsinaisessa kokouksessaan 1997 nimitettävä eläkekassan hallitus nelivuotiskaudeksi 1998—2001.

Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 1995

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Terttu Huttu-Juntunen*

N:o 1750/1995

Asetus

merimieseläkeasetuksen muuttamisesta

Annettu Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 1995

Sosiaali- ja terveysministerin esittelystä
muutetaan 12 päivänä huhtikuuta 1991 annetun merimieseläkeasetuksen (654/91) 2 § ja 4 §:n 1 momentti seuraavasti:

2 §
Merimieseläkelain 16 a §:ssä tarkoitettua palkkaa määrättäessä ei työsuhteen päättyessä maksettavaa vuosiloman korvausta oteta huomioon.

4 §
Merimieseläkelain 16 a §:ssä tarkoitettua keskimääräistä ansiota kuukautta kohden laskettaessa jaetaan mainitun pykälän 1

momentin mukaisesti tarkistettujen aluksella saatujen tulojen yhteismäärä kysymyksessä olevaan ajanjaksoon sisältyvien päivien lukumäärällä ja osamäärä kerrotaan kolmekymmenellä.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1996.

Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 1995

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri Terttu Huttu-Juntunen

N:o 1746/1995

Laki

työntekijäin eläkelain, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain sekä eräiden työsuhteessa olevien taiteilijoiden ja toimittajien eläkelain mukaisen vakuutusmaksun tilapäisestä alentamisesta sekä yrittäjiltä perittävästä vakuutusmaksusta vuonna 1994 annetun lain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 1995

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työntekijäin eläkelain, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain sekä eräiden työsuhteessa olevien taiteilijoiden ja toimittajien eläkelain mukaisen vakuutusmaksun tilapäisestä alentamisesta sekä yrittäjiltä perittävästä vakuutusmaksusta vuonna 1994 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun lain (1536/93) 2 §:n 1 momentti, 3 § sekä 4 §:n 1 momentti seuraavasti:

2 §

Edellä 1 §:ssä tarkoitettua vakuutusmaksun alentamisesta aiheutuva vastuuvajaus kuoletetaan vuosina 1996—2000 perimällä maksua, jonka suuruus on sosiaali- ja terveysministeriön kullekin vuodelle erikseen vahvistama prosenttimäärä kunkin vuoden palkkasummasta. Vuosittaiset prosenttimäärät on vahvistettava siten, että niiden yhteismäärä on 2 prosenttia.

3 §

Sovellettaessa työntekijäin eläkelain 12 b §:ää, sellaisena kuin se on muutettuna 19 päivänä marraskuuta 1993 annetulla lailla (979/93), ja 12 c §:ää, sellaisena kuin se on muutettuna 18 päivänä joulukuuta 1995 annetulla lailla (1482/95), käytetään sanotun

lain vähimmäisehtojen mukaisen vakuutuksen keskimääräisenä vakuutusmaksuna vuosien 1996—2000 osalta kullekin vuodelle 2 §:n mukaisella kuoletuksella korotettua maksua.

4 §

Mitä edellä tässä laissa säädetään, jätetään ottamatta huomioon vahvistettaessa maatalousyrittäjien eläkelain (467/69) ja yrittäjien eläkelain (468/69) mukaisia vakuutusmaksuja vuosille 1996—2000.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1996.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 1995

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri Terttu Huttu-Juntunen

N:o 1747/1995

Laki

työntekijäin eläkelain 12 c §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 1995

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain (395/61) 12 c §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 18 päivänä joulukuuta 1995 annetussa laissa (1482/95), seuraavasti:

12 c §

Tämän lain ja lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa harjoittaville eläkelaitoksille, merimieseläkelaiassa tarkoitetulle merimieseläkekassalle sekä kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelaiassa tarkoitetulle kunnalliselle eläkelaitokselle ja evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain mukaista toimintaa harjoittavalle kirkon keskusrahastolle työttömyys- ja koulutusajan huomioon ottamisesta aiheutuvan vastuun ja kulujen peittämiseksi tulee työttömyyskassalaissa (603/84) tarkoitetun työttömyyskassojen keskuskassan suorittaa vuosittain sosiaali- ja terveysministeriön asettamassa määräajassa eläketurvakeskukselle vakuutusmaksu, joka lasketaan sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamana prosenttimääränä keskuskassan tukimaksuista. Määräosa on vahvistettava siten, että vakuutusmaksuna arvion mukaan kertyy sama määrä, joka saataisiin, jos 7 f §:n 1 mo-

mentin 1—3 kohdassa tarkoitettua etuutta vastaavilta päiviltä suoritettaisiin tämän lain mukaista keskimääräistä vakuutusmaksua vastaava maksu. Keskimääräisessä vakuutusmaksussa ei tällöin oteta huomioon eläketurvakeskuksen luottovakuutusta varten perittävä vakuutusmaksun osaa. Vakuutusmaksun perusteena olevana palkkana käytetään sitä työansiota, jonka arvioidaan vastaavan 7 f §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua etuuden perusteena olevaa keskimääräistä palkkaa. Eläketurvakeskuksen ja työttömyyskassojen keskuskassan yhteisestä esityksestä sosiaali- ja terveysministeriö voi määrätä suoritettavaksi edellä sanotun vakuutusmaksun ennakkoa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1996. Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1996 suoritettavaan vakuutusmaksuun.

Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 1995

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri Terttu Huttu-Juntunen

N:o 1748/1995

Laki

maatalousyrittäjien eläkelain 11 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 1995

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun maatalousyrittäjien eläkelain (467/69) 11 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetussa laissa (394/95), seuraavasti:

11 §
Maatalousyrittäjällä on oikeus sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamin ehdoin ja perustein järjestää itselleen ja omaisilleen eläketurva, joka on tämän lain edellyttämää eläketurvaa parempi, tai sisällyttää järjestäänsä eläketurvaan hautausavustuksen tai muun sellaisen edun suorittamisen, jota ei

edellytetä vähimmäisehdoissa. Vakuutusmaksu tässä tarkoitetusta lisäedusta voidaan suorittaa myös kertamaksuna.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1996.

Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 1995

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri Terttu Huttu-Juntunen

N:o 1749/1995

Laki

yrittäjien eläkelain 11 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 1995

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun yrittäjien eläkelain (468/69) 11 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetussa laissa (393/95), seuraavasti:

11 §
Yrittäjällä on oikeus sosiaali- ja terveystieteiden vahvistamin ehdoin ja perustein järjestää itselleen ja omaisilleen eläketurva, joka on tämän lain edellyttämää eläketurvaa parempi, tai sisällyttää järjestämäänsä eläketurvaan hautausavustuksen tai muun

sellaisen edun suorittamisen, jota ei edellytetä vähimmäisehdoissa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1996.

Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 1995

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri Terttu Huttu-Juntunen

N:o 1751/1995

Sosiaali- ja terveysministeriön päätös

työntekijäin eläkelain vähimmäisehtojen mukaisen vakuutuksen sekä lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain ja eräiden työsuhteessa olevien taiteilijoiden ja toimittajien eläkelain mukaisesta vakuutusmaksusta vuonna 1994 annetun sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen muuttamisesta

Annettu Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 1995

Sosiaali- ja terveysministeriö on työntekijäin eläkelain, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain sekä eräiden työsuhteessa olevien taiteilijoiden ja toimittajien eläkelain mukaisen vakuutusmaksun tilapäisestä alentamisesta sekä yrittäjiltä perittävästä vakuutusmaksusta vuonna 1994 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun lain (1536/93), sellaisena kuin se on muutettuna 29 päivänä joulukuuta 1995 annetussa laissa (/95), nojalla

muuttanut työntekijäin eläkelain vähimmäisehtojen mukaisen vakuutuksen sekä lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain ja eräiden työsuhteessa olevien taiteilijoiden ja toimittajien eläkelain mukaisesta vakuutusmaksusta vuonna 1994 30 päivänä joulukuuta 1993 antamansa päätöksen (1663/93) 1 §:n 2 momentin, 2 §:n ja 3 §:n seuraavasti:

1 §

Eläkelaitos on vastuussa vastuuvajauksen kuolettamisesta ja vastuuvajaukselle laske-
tusta laskuperusteiden mukaisesta korosta vuosina 1996-2000 määrällä, joka kunakin vuonna vastaa sosiaali- ja terveysministeriön erikseen vahvistamaa prosenttimäärää eläkelaitoksessa vakuutettujen työntekijöiden 1 momentissa mainittujen lakien alaisista palkoista. Vastuuvajaus kuoletaan kunkin eläkelaitoksen osalta samassa suhteessa. Vuonna 2000 yllite tai alite otetaan huomioon selvitettäessä eläkelaitosten keskinäistä vastuuta vuoden 2000 eläkekustannuksista. Eläkelaitosten vastuun selvittelyn vuosilta 1996-2000 suorittaa eläketurvakeskus noudattaen soveltuvin osin sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamia vastuunjakoperusteita.

2 §

Vastuuvajauksen kuolettamiseksi peritään vuosina 1996-2000 vakuutuksenottajilta lisämaksu, jonka suuruus on sosiaali- ja terveysministeriön kullekin vuodelle erikseen vahvistama prosenttimäärä yhtiössä vakuutettujen työntekijöiden työntekijäin eläkelain alaisista palkoista. Vuodelle 1996 tämä prosenttimäärä on 0,4.

Lisämaksu ja sen ennakkoerät peritään kokonaan käteismaksuna. Lisämaksusta ja sen ennakkoerien perimisestä on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä erityisperusteissa ja vakuutusehdoissa määrätään vakuutusmaksuista, kuitenkin siten, että vakuutuksenottajan vakuutusyhtiölle ilmoittamiin työntekijöiden työsuhteita koskeviin tietoihin vuoden 2000 jälkeen tehtäviä korjauksia ei oteta alennuksen ja lisämaksun osalta huomioon.

3 §
Perittäessä lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain ja eräiden työsuhteessa olevien taiteilijoiden ja toimittajien eläkelain mukaista vakuutusmaksua vuosille 1996-2000 vahvistettua vakuutus-

maksuprosenttia korotetaan 1 §:n 2 momentissa ja 2 §:n 1 momentissa tarkoitetulla määrällä.

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1996

Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 1995

Ministeri *Terttu Huttu-Juntunen*

Ylitarkastaja Maritta Hirvi

N:o 1752/1995

Sosiaali- ja terveysministeriön päätös

maatalousyrittäjien eläkelain 11 §:ssä ja yrittäjien eläkelain 11 §:ssä tarkoitetun eläketurvan rekisteröimisehdoista annetun sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen muuttamisesta

Annettu Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 1995

Sosiaali- ja terveysministeriö on

muuttanut maatalousyrittäjien eläkelain 11 §:ssä ja yrittäjien eläkelain 11 §:ssä tarkoitetun eläketurvan rekisteröimisehdoista 7 päivänä marraskuuta 1969 antamansa päätöksen (675/69) 1 §:n 1 momentin, sellaisena kuin se on osittain muutettuna 18 päivänä kesäkuuta 1971 annetulla päätöksellä (521/71), seuraavasti:

1 §

Eläketurvakeskuksessa voidaan rekisteröidä jäljempänä määrätyn ehdoin maatalousyrittäjien eläkelain 11 §:n 1 momentissa ja yrittäjien eläkelain 11 §:n 1 momentissa tarkoitettuina vapaaehtoisina lisäetuina seuraavat etuudet:

- 1) eläkeiän alentaminen 65 vuoden iästä;
- 2) vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeiden korotus maatalousyrittäjien eläkelain 5—9 §:n ja 22 §:n 5—8 momentin sekä yrittäjien eläkelain 4—8 §:n ja 19 §:n 5—8 momentin edellyttämistä määristä;

3) perhe-eläkkeen määrän korotus maatalousyrittäjien eläkelain 6 §:n ja yrittäjien eläkelain 5 §:n edellyttämästä määrästä;

4) hautausavustus; ja

5) muu etu, jota ei edellytetä maatalousyrittäjien eikä yrittäjien eläkelain vähimmäisehdoissa.

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1996.

Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 1995

Ministeri *Terttu Huttu-Juntunen*

Ylitarkastaja Maritta Hirvi